

(Ale o co chodzi) czyli powrót auta z kratką – część 3.

Mariusz Włodarczyk, dyrektor zarządzający BZ WBK Leasing

Obecnie trwa legislacyjny wyścig z czasem. Ministerstwo Finansów zapowiada, że zamierza wdrożyć zmienione przepisy jak najszybciej, nawet jeszcze w 1 kwartale 2014 r., czyli na początku marca. Po wdrożeniu tych zmian, zniknie część korzyści – nawet w odniesieniu do nabytych lub wziętych w leasing w okresie od 1 stycznia 2014 r. pojazdów z homologacją N1 np. ograniczone będzie prawo do odliczania VAT od paliwa lub wydatków eksploatacyjnych.

Warto odpowiedzieć sobie na pytanie, kiedy przedsiębiorca będzie mógł odliczyć cały podatek VAT, zarówno od zakupu / leasingu, jak i od wydatków eksploatacyjnych oraz paliwa.

Zgodnie z projektowanymi przepisami zawsze wtedy, gdy samochód jest użytkowany wyłącznie na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Ustawodawca wskazuje okoliczności, w których można uznać, że samochód jest używany wyłącznie na potrzeby działalności, czy to z uwagi na rodzaj samochodu czy też z uwagi na szczególne działanie podatnika.

Jeśli chodzi o rodzaj pojazdu, to pełne odliczenie VAT przysługiwać będzie w odniesieniu do:

- a) pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5t, jak również autobusów (pojazdy z liczbą miejsc równej lub większej niż 9),
- b) pojazdów specjalnych (ładowarki, koparki, żurawie, pojazdy do prac wiertniczych, pojazdy z podnośnikami itd.); w tym miejscu istotna uwaga: z kategorii pojazdów specjalnych usunięte zostały te bardzo popularne, czyli bankowozy, pomoc drogowa, karawany pogrzebowe,
- c) pojazdów, których konstrukcja zasadniczo wyklucza ich wykorzystanie do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą lub mogą być użyte na cele prywatne w znikomym stopniu; są to pojazdy inne niż samochody osobowe, mające jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczony do przewozu ładunków trwałą przegrodą lub ścianą, a dodatkowo klasyfikowanych zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym jako wielozadaniowe lub VAN albo mające otwartą część przeznaczoną do przewozu ładunków;

- spełnienie tych wymagań wymaga zaświadczenia wydanego przez okręgową stację kontroli pojazdów oraz odpowiedniej adnotacji w dowodzie rejestracyjnym;
- d) pojazdów, które mają kabinę kierowcy z jednym rzędem siedzeń i część przeznaczoną do przewozu ładunków jako konstrukcyjnie oddzielne elementy pojazdu,
 - e) przedsiębiorca będzie mógł odliczyć cały podatek VAT, tak od nabycia / leasingu jak i od paliwa oraz części eksploatacyjnych, dotyczący samochodów osobowych oraz takich pojazdów które nie spełniają warunków wskazanych wyżej w ppkt a-d, o ile zadeklaruje, że będzie ich używał wyłącznie dla celów działalności gospodarczej. Przedsiębiorca będzie miał obowiązek zgłosić taki samochód, dokładnie opisany wg jego cech identyfikacyjnych (marka rodzaj oraz wszelkie numery) do urzędu skarbowego, w ciągu 7 dni od rozpoczęcia użytkowania – poniesienia pierwszego wydatku związanego z eksploatacją; dla samochodów nowych bezpiecznie będzie przyjąć że zgłoszenie do urzędu skarbowego powinno nastąpić przed upływem 7 dni od dnia zarejestrowania pojazdu.

Sam obowiązek zgłoszenia nie wystarczy jednak. Mianowicie, dla takiego pojazdu który został przez firmę zgłoszony jako użytkowany tylko na cele firmowe, przedsiębiorca musi prowadzić bardzo szczegółową ewidencję korzystania z tego pojazdu (gdzie, kiedy, skąd dokąd, ile kilometrów, cel wyjazdu), a to wszystko ma być potwierdzone podpisem osoby umocowanej do kierowania pojazdem. Organy skarbowe będą miały oczywiście prawo kontrolowania tej ewidencji, więc warto będzie ją prowadzić bardzo skrupulatnie.

Projekt ustawy wprowadza też automatyczne rozwiązanie polegające na uznaniu że samochód jest wykorzystywany w trybie mieszanym (czyli 50% odliczenia VAT), jeśli podatnik nie zgłosi pojazdu we właściwym terminie do urzędu skarbowego, nawet jeśli taki samochód miał zamiar wykorzystywać tylko na cele firmowe.

Zgłoszenia nie musi dokonywać i ewidencji takiej nie ma oczywiście obowiązku prowadzić ten podatnik, który od samochodu osobowego, a także innego niż wymienionego wyżej w ppkt a-e, odlicza tylko 50% podatku VAT. Przedsiębiorca powinien bardzo dokładnie przemyśleć swoją decyzję co do tego, w jakim celu samochód będzie w firmie używany, czy tylko na potrzeby firmy czy też w trybie mieszanym czyli także na potrzeby prywatne. Dodatkowo, przedsiębiorca powinien także zastanowić się jakie będą koszty prowadzenia takiej szczegółowej ewidencji oraz czy, nawet przy dołożeniu najwyższej staranności, będzie w stanie zawsze ustalić wszelkie dane wymagane w ewidencji. Nowe przepisy wprowadzają bowiem bardzo skomplikowany system korekt podatku

już odliczonego, plus oczywiście dodatkowe obowiązki informowania urzędu skarbowego o zmianie sposobu używania pojazdu.

Ukłonem w kierunku przedsiębiorców jest natomiast rezygnacja z opodatkowania w VAT użytkownika samochodów firmowych na cele prywatne właściciela firmy lub jego pracowników – cel fiskalny jest już bowiem zrealizowany poprzez ograniczenie do 50% prawa do odliczenia VAT od pojazdów osobowych.

Zmian jest wiele, de facto w nowy sposób została ujęta regulacja odliczenia VAT od samochodów. Czy będzie lepiej czy gorzej, czas pokaże, niemniej warto stwierdzić że kierunek proponowanych rozwiązań jest prawidłowy. W dużej mierze nowe przepisy wpisują się także w pewien model odliczania podatku od samochodów, obowiązujący także w innych państwach Unii Europejskiej.

Trzeba czekać na ostateczną treść zmienionych przepisów. Na pewno ręce zacierają doradcy podatkowi, bo pracy dla nich nad interpretacją nowych przepisów, w tym przepisów przejściowych, będzie sporo.

Byłoby jednak nadużyciem, gdyby powiedzieć że kratka znowu zniknie. Nie będzie bowiem samochodów z kratką, będą po prostu inne zasady odliczania podatku VAT od pojazdów, w znacznej mierze lepiej oddające faktyczne zasady użytkowania tych pojazdów przez podatników. Na pewno będzie ciekawie, również biznesowo.